

* Hoàng Hoa Triêu

Đi tìm ng nh b n Nguy n văn Dũng - Trung Tâm Tr ng Trung Tâm Th m V n T nh Th a Thiên-b th m sát t i Gia H i, thành ph Hu trong v M u Thân 68.

Câu chuy n t m t nhân ch ng s ng năm 1968 là h c sinh m i có 17 tu i b b t t i nhà th chính toà Ph Cam c a T ng Giáo Ph n Hu , đ a lên Chùa T Đàm r i d n đ n khe Đá Mài gi t vào đêm m ng 7 t t M u Thân, nh m ngày 5 tháng 2 năm 1968 D ng l ch, nh ng anh đã thoát đ c t th n tr c v th m sát t p th kho ng 30 phút. Trong v th m sát n y có b n Lê Văn Mân, khoá 14 Biên T p Viên, ph c v t i Ty CSQG Th a Thiên mà m t s báo chí đã đ ng t i qua bài t ng thu t c a Linh m c Nguy n văn Gi i l y t cu c ph ng v n nhân ch ng s ng n y. Đó là v th m sát khe Đá Mài.

V th m sát th 2 mà n n nhân là b n Nguy n văn Dũng cũng khoá 14 BTV, đ ng kim Trung tâm tr ng Trung Tâm th m v n t nh Th a Thiên b chôn s ng t i khu v c Gia H i, thu c qu n T ng n Thành ph Hu .

Nhân ch ng s ng th 2 trong v n y là Ông Tu n, h i đó m i có 16 tu i, h c sinh l p đ tam tr ng trung h c t th c Nguy n Du. Sau đó Ông là sĩ quan quân l c VNCH và hi n s ng t i Hoa K . Câu chuy n n y đ c ghi nh n l i b ng cu c ph ng v n khá dài. Ng i vi t đã h th ng hoá và cô đ ng ý và l i v n, nh ng nh ng đi m chính v n gi nguyên v n.

Xin nghe ông tâm s : Vào đ p t t M u Thân 68, chúng tôi đ c ăn t t vào ngày M ng M t, nh ng đ n đêm M ng Hai, súng b t đ u n t i khu ch Đông Ba v ng qua ch Xép, n i tôi đ ng t i ngã t đ ng Nguy n Thành/Mai thúc Loan.

Lúc đ u, chúng tôi t ng là pháo n khai Xuân vì có 48 gi h u chi n đ c th a thu n gi a 2 Mi n và quá l m là ti ng súng hoà l n ti ng pháo m ng Xuân c a các anh lính VNCH. Nh ng th a không. Ng i ta b t đ u b ch y t phía ch Đông Ba. Lúc n y chúng tôi đ c bi t là Vi t C ng đã v phía bên kia là ch Đông Ba. Chúng tôi b t đ u ho ng s . T t c đ u chui vào nh ng cái s p ho c divan đ núp.

Niêm Đau Mổ u Thân

Tác Giả: Bai An Tran

Thứ Hai, 20 Tháng 10 Năm 2008 07:48

Đến sáng Mồng Hai, Việt công đ y đ ng. Chúng m c đ đen ng n tay, quần s t, tay c m AK, đi dép râu và đ i nón tai bèo. Trong đám l n x n đó cũng có nh ng tên m c đ b đ i. Tôi b t đ u phát hi n ra là có nh ng ng i tôi quen: b n tôi, th y tôi. Ng i đ u tiên tôi th y là ông Tôn Th t D ng Ti m, ông đ y môn Việt văn l p đ tam tr ng tôi. Hôm ngày ông th ng đ y chúng tôi tình yêu th ng đ ng bào, yêu quê h ng, yêu T qu c. Nh ng Tr i i! Quý v có bi t không, chính ông Ti m ngày hôm nay l i là ng i đ y tôi s tàn ác c a Việt công qua chính con ng i ông. Ông vác súng AK, m c quần xanh b đ i chính quy và áo chemise tr ng ng n tay. Tôi th y ông đang ch huy nh ng ng i m c đ ng ph c nh ông, tay c m AK. Chính nh ng ng i n y l i ch huy nh ng tên m c đ đen là du kích. Trong đám đó, tôi còn th y anh Hoàng Văn Giàu, sinh viên đ i h c Hu .

Tôi đã ch ng ki n s tàn ác c a ông th y tôi, ông Ti m t i ngã t Nguy n Thành/ Mai Thúc Loan vào sáng ngày Mồng Hai T t lúc 12 gi tr a. Nh ng tên du kích b t 5 ng i không rõ t đầu, tay h b trói g p ra đ ng sau, m c th ng ph c và m t s khác còn m c đ ng đ n ra ngã t n y. Lúc n y cũng có tên Việt công n m vùng Hoàng Văn Giàu loong toong ch y theo.

Chúng b t các n n nhân s p hàng, xoay l ng vô t ng thành. Tôi th y rõ ông Ti m, giáo s c a tôi, ch huy v n y. Ông ra l nh cho tên b đ i chính quy nói gi ng B c, tên n y truy n l nh l i cho tên du kích gi ng súng AK lên b n. Trong s n n nhân trên có ông Qu già c nh sát đã v h u và nh ng ng i khác ch là dân s mà tôi bi t m t t tr c. Tuy t nhiên ch a có m t công ch c hay quân nhân nào t i ch c, t i ngũ. Sau đó, thân nhân n n nhân ch y đ n, ch m t i khóc lóc th m thi t, nh ng nh ng tên du kích b o h : "Cút đi, cút đi!"

Tình tr ng thây ng i v i máu, ru i nh ng đ i ánh n ng kéo dài vài hôm sau, thân nhân m i len lén đem xác v chôn c t. Đó là l n b n đ u tiên và ng i đ u tiên tôi th y ra l nh b n đ ng bào tôi, chính là giáo s kh ái tr c đây c a tôi, ông Tôn Th t D ng Ti m!

Tôi t i góc đ ng Nguy n Thành/ Mai Thúc Loan t Mồng Hai T t, t c ngày 31-01-1968 Đ ng l ch cho đ n khi có s xu t hi n nh ng chi c tr c thẳng c a quân đ i Hoa K và VNCH b n xu ng c a Đông Ba. Vì th , Ba tôi quy t đ nh ph i ch y đ tránh l n đ n giao tranh. Chúng tôi ch y v h ng Mang Cá. Thoát đ c xóm th nh t, xóm th hai, nh ng đ n xóm th ba thì b nh ng tên du kích ch n đ ng. Chúng b t tôi đi khiêng đ g m quân đ ng, th c ph m. Đ n đ đ c m t h i, tôi th y chúng t p trung đ c 5 ng i cùng xóm v i tôi và đ a đ n chùa Di u Đ . T i đây, lúc đó có đ m i m y ng i tr c tu i tôi. Chúng sai chúng tôi đi khiêng g o c m, đ n đ c. Sau đó, chúng đ a v phía Gia H i s ng chung quanh các nhà c dân. Chúng b t chúng tôi khuôn vác trong m y ngày li n. Nh ng ngày hôm sau, t phía ch Đông

Niêm Đau Máu Thân

Tác Giả: Bai An Tran

Thứ Hai, 20 Tháng 10 Năm 2008 07:48

Ba, chúng tôi thấy máy bay bên xuống rất rát. Tôi đoán chắc là lính VNCH bắt đầu phản công. Ngay tối hôm đó, thay vì đi dân công như thường lệ, chúng phát cho chúng tôi cuộc đào hào. Thoạt tiên tôi nghĩ họ nỡ y dùng để núp bom trên máy bay bên xuống. Mọi người nghĩ chúng tôi khi màn đêm buông xuống là đi đào hào, bề sâu 1 thước, bề ngang khoảng 1 sải tay-1thước 60 phân-. Mọi người đào một hào. Xong họ nỡ y, đào hào khác như đào tuyến công sự phòng thủ vậy. Đến 3 giờ sáng, tôi thấy một đoàn người đi xa xa về phía chúng tôi. Khi đến gần, thấy họ bắt trời cụp cánh. Mọi toán khoảng 15 người bắt cứ tùm lúi vúi nhau bằng dây điện thoại. Mọi cái họ chúng tôi đào bằng cái đó. Số nhân nỡ y có kẻ mặc thường phục, đi dép học chân không. Chúng bắt họ quay lưng vào miệng hào. Một tên Việt cộng mặc áo trắng, quần xanh bắt đi, đi nón cái đểc bên án" tối ác với nhân dân, với cách mạng". Về đểc xong bên án, tên du kích mặc quần sà-lơ đen dùng AK bắt bên một người thôi. Nhân nỡ y rồi xuống hào, nghe người còn lại bị đánh chòm, cũng bắt bắt người và té xuống hào. Họ lần lần bên dưới. Tên VC chính quy miệng Bên bắt chúng tôi: "Lốp lốp, lốp lốp!" Tôi không lốp, nó đánh tôi. Tôi khóc thường cho đểng bào xừ sự cả tôi và trẻ tôi: "Không lốp!" Nó dùng bằng súng AK đểng vào lưng tôi và dùng lưỡi lê đâm nhè vào ba sườn tôi. Tất cả chúng tôi đều khóc, chúng đánh tiếp, buột lòng chúng tôi phải lốp. Trẻ tôi! Phút tôi! Đểng bào tôi dưới hào đang người lên nhìn chúng tôi. Trẻ tôi! Không lốp thì chúng nó đánh, mà lốp thì đểng bào tôi chết. Có vài người người đểng lên vì bên năng sinh tử, chúng dùng bằng súng đánh vào đểu cho chết luôn. Lạy Trẻ tôi! Lạy Phút tôi! chết cả có thường nào tàn ác như vậy. (về a kẻ, về a khóc)

Đến giờ phút nỡ y, tháng 2 năm 2008, tôi về bên cứ ác mạng, về nỡ m người thấy ánh mặt cả đểng bào tôi dưới hào đang nhìn lên tôi, miệng đểy đểt. Họ nỡ m người a, nỡ m nghiêng trong cứ n tuy đểt vềng!

Từ người đểt sau, chúng không bên vì xừ từa ban đêm, sự lẽ mặc tiêu. Nghe người nỡ y, sau khi tên mặc áo trắng cứ tay đểc bên án, thì tên du kích dùng báng súng AK đánh vào đểu người thường làm té người xuống hào, vì dính dây chòm, nghe người kia cũng bắt ngã theo. Ai ngoi đểu lên, chúng dùng báng súng hay cuộc nỡ n vào đểu cho chết luôn, sau đó bắt chúng tôi lốp. Nghe cái sự nào sau nỡ y đào lên mà thấy về là nỡ m trong trường hào đó khi tôi chết nghĩ là 5 người bắt bên đểt đểu tôi chết Xếp là chết sự người lẽm, không quá thừm thường như người lẽn sau đâu! Tôi thấy kẻ Hitler giết người Do Thái cứ cứ xừ hời người là chết lẽn, chết êm hời là chết chôn bắt nhèp và bắt đánh vào đểu! Sự đểm mọi ngày đêm, chúng bắt đểc bao nhiêu thì chúng tôi phải đào hào và chôn sự người về nhiều.

Mọi ngày trước khi thành phố Huế đểc giờ tối, lính VC tràn về phía Gia Hội nhiểu lẽm. Đến năm, sáu trăm người. Có lẽ bắt quân lẽc VNCH rừ đểu nên đển về đây.

Nghe đêm sau, khi trẻ về nhá nhem tối, trẻ cả thừg rừ đèn bên xuống, VC bên lên, trên bên

Niêm Đau Mổ u Thân

Tác Giả: Bai An Tran

Thứ Hai, 20 Tháng 10 Năm 2008 07:48

---

xuống. Lúc đi đào hầm có đủ mìn i mìn y ng i, nhưng tôi chỉ có 4 ng i cùng xóm quen nhau. Tôi bàn: v i tình tr ng n y mình ph i i d ng c h i đ tr n thoát vì tr c sau gì chúng cũng tìm cách thanh toán b n mình. Vì kho m nh, đồ con nh t trong đám nên nói gì 3 ng i kia cũng nghe theo tôi. Tôi nói nh khi máy bay b n xuống lúc s p t i, h tao nháy m t là b n m y ch y v h ng mà chúng nó không ch y, ch y ng c chi u nó, thì còn hy v ng s ng sót dù là mong manh. Thà máy bay b n ch t còn s ng h n là đ n i t b chôn s ng. Và cu i cùng tôi nháy m t v a lúc máy bay b n xuống. B n chúng tôi phóng vào b i cây. Vì t c ng b n b n máy bay và chúng tìm n i n núp. Chúng tôi đâm đ u ch y ti p, nhưng th ng sau h t cùng xóm b trúng đ n AK, r t i. Ba chúng tôi c m đ u ch y, ch y mãi cho đ n khi th y m t vùng sáng có đèn, có xe nhà binh, chúng tôi hét lên: "c u ! c u!" và th y anh lính VNCH m c đ r n ri mang kh u M.16. Chúng tôi i la lên: "c u! c u!" Ng i lính n y bi t là dân mình r i, nh gi tay ngo t i.

Tr i i! m y ch c ngày trong tay VC, i n đ u tiên g p i anh lính VNCH, tôi ch y t i ôm nh vào lòng m ng nh m đ ch v, v a khóc vì quá xúc đ ng. Không ai b o ai, ba chúng tôi ôm nh khóc n c n ; cái lòng yêu th ng đ t dào ng i lính VNCH dâng lên trong tôi, m t ng i mà mình c m th y có s b o v. Anh vu t đ u tôi, nói: "Không sao đâu em." Tôi k i đ u đôi câu chuy n. nh cho ăn, t m r a, m c đ i đ lính.

Sau khi i y i thành ph Hu, tôi là ng i ch đ n nhưng đ a đi m mà VC chôn s ng đ ng bào tôi. Bây gi t i đây, t t c nh ng ng i b b t bu c đào h nh tôi, ngoài ba chúng tôi thoát đ c, t t c đ u b b n vào đ u ch t t i ch, tr c khi chúng tháo ch y. Sau đó tôi m i ch nh ng h m đã đào. Tôi còn nh nh ng b qu n áo đ ng bào tôi đã m c. V n còn liên t ng đ n nh ng ánh m t nhìn lên tôi...ám nh...khi n tôi ch nh lòng đ n qu n th t tâm can.

Mãi đ n bây gi con ma Mổ u Thân v n ám nh cu c đ i tôi. Tôi đã phiêu b t giang h b Hu đ t đ o đó, quy t không bao gi tr i.

Tôi s Hu không ph i s quê h ng tôi mà s cái quá kh kh n n n do C ng s n Vi t Nam đã gieo ho cho Hu. M i i n đài phát thanh nh c t i Hu ho c hát nh c v Hu, tôi t t radio. Tôi cũng s c gi ng Hu. H nghe ai nói gi ng Hu là tôi gi t mình (nh khi nghe Công T ng Tôn N Ng Bìn nói chuy n trên sân kh u Thuý Nga Paris). Cái bóng ma n y đã 40 năm trôi qua v n ám nh tôi.

Hu bây gi t i nghi p i m ng i i ! Nó có tên đ ng Mổ u Thân và đ ng 68. Ng i dân Hu ph i đi qua hai con đ ng đó b i ch nghĩa Mác Lê gian ác còn t n t i trên quê h ng thân yêu

Niêm Đau Mổ u Thân

Tác Giả: Bai An Tran

Thứ Hai, 20 Tháng 10 Năm 2008 07:48

---

cá a tôi.

Con ngườ i Tôn Thợ t Dợ ng Tiợ m- Theo tuợ n báo Sài Gòn Nhợ sợ 595 ra ngày 9 -5-2008 trong bài viợ t cá a Long Hợ i có đợ n: Cha con "đợ o hợ u" Nguyợ n Đợ á, con gái Nguyợ n thợ Ngợ c Trinh cũng nhợ con rợ Tôn thợ t Dợ ng Tiợ m gợ n 20 năm vợ a sợ ng nhợ vào trợ ng Bợ Đợ Huợ , vợ a hợ t đợ ng cho VC. Cuợ i cùng tợ i tợ t Mợ u Thân ô m sợ ng đi bợ n giợ t đợ ng bào. Không lý viợ c ợ y không khiợ n cho ngườ i dân Huợ khi oán trách cha con Nguyợ n Đợ á, lợ i không nhợ tợ i cái bóng cây Bợ Đợ mà cha con ông ta núp bóng mợ y chợ c năm. (Trợ c năm 1975, giáo sợ tợ thợ c có thợ đợ y hai trợ ng tợ . Nhợ vợ y ông nợ y vợ a đợ y trợ ng Bợ Đợ lợ i đợ y thêm trợ ng Nguyợ n Du.)

Ông Tuợ n hợ i năm 1968 mợ i có 16 tuợ i và ợ trong tay VC suợ t mợ i mợ y ngày liợ n, nên không nêu đợ c thợ i gian chính xác lúc nào quân lợ c VNCH và Mợ phợ n công chiợ m lợ i Huợ . Xin nghe lợ i mợ t đợ n văn cá a Tú Gàn viợ t trên Sài Gòn Nhợ sợ 594 ra ngày 2-5 -08 sau đây: VC bợ t đợ u tợ n công Huợ lúc 2 giợ 35 phút sáng 31-1-68 tợ c sáng mợ ng 2 tợ t. Sợ Cợ ng quân đợ a vào chiợ m đợ ng thành nợ i Huợ khoợ ng 4000. Sợ còn lợ i chiợ m mợ t sợ khu ợ ngoợ i thành. Bợ Tợ Lợ nh quân khu Trợ Thiên không bao giợ tiên liợ u sợ phợ i đợ i phó vợ i sợ đợ n 1 không kợ Hoa Kợ . Trong 10 ngày đợ u Sợ đợ n nợ y đã án binh bợ t đợ ng. Đợ i đợ n khi VC thiợ t lợ p xong các cợ sợ quân sợ , hành chánh vợ i ý đợ nh chiợ m giợ Huợ lâu dài, lúc 16 giợ ngày 10-2-1968, sợ đợ n 1 không kợ Hoa Kợ mợ i bợ t đợ u mợ cuợ c hành quân tợ o thanh VC, đợ u tiên tợ phiá hợ u ngợ n sông Hợ ng. Kợ tợ ngày 14-2-68, không lợ c Hoa Kợ bợ t đợ u đợ i bom xuợ ng đợ u Cợ ng quân đang đợ ng trong thành nợ i Huợ (tợ ngợ n sông Hợ ng).

Bùi Tín và vài ngườ i khác nhợ n đợ nh rợ ng sợ dĩ cợ ng quân đã thợ m sát đợ ng bào Huợ vì bợ phợ n công, lợ p luợ n nợ y không đợ ng vợ ng bợ i ngay tợ mợ ng 2 tợ t, chúng đã thanh toán 5 ngườ i tợ i ngã tợ Nguyợ n Thành/ Mai thúc Loan. Còn tợ i Chùa Tợ Đàm đã có 20 nợ n nhân bợ bợ n trong sân Chùa ngay sau khi chiợ m Huợ . Vợ thợ m sát khu Đá Mài trong đó có bợ n Lê văn Mân cũng đã xợ y ra vào đợ m mợ ng 7 tợ t tợ c mợ i đợ n ngày 5-2-1968 đợ ng lợ ch.

Nhợ ng tên VC nợ y là bợ n nợ m vùng mà trong đó có mợ t sợ sinh viên, hợ c sinh trong cuợ c đợ u tranh năm 1966 do tên đợ i gian manh Thích Trí Quang đợ i lợ t thợ y tu phát đợ ng chợ ng lợ i chính quyợ n Trung ợ ng do Thiợ u Tợ ng Nguyợ n Cao Kợ , Chợ tợ ch ợ y Ban Hành Pháp Trung ợ ng đợ u hành. Sau khi quân đợ i và Cợ nh sát Dã chiợ n tợ Sài Gòn ra giợ i toợ , bợ n nợ m vùng nợ y chợ y lên núi, nay trợ vợ phợ i hợ p vợ i nhợ ng thành phợ n nợ m vùng năm 1968 đợ ra tay hành đợ ng. Chúng đã lợ p rợ t kợ danh sách nhợ ng ngườ i chúng coi là "phợ n đợ ng", kợ cợ nhợ ng trợ ng hợ p tợ thù cá nhân, trợ c khi chiợ m Huợ .